

moving On

Movab har kalkat vatten och marker sedan 1978 och tillhör fortfarande branschens främsta entreprenörer



Movab - the Movie, vacker och informativ

Kalkningsentreprenören Movab är historisk i åtminstone ett avseende: företaget har varit verksamt under de snart 40 år Sverige har kalkat mot försurningens skadeverkningar.

Nu är det dags för en annan milstolpe – ett efterlängtat filmsläpp.

Filmen *Movab – the Movie* har tagit över ett år att producera, i första hand beroende på att arbetet inte har kunnat ske på heltid. Kalkning är ett typiskt säsongarbete, som utförs under en kort period på våren och en något längre om hösten.

Filmen visar Movabs vardagliga verksamhet och är därför så realistisk den någonsin kan bli. Det är en vacker och informativ film, som ger en inblick i teknikutvecklingen och osminkat visar upp det gedigna hantverket.

Varför har ni gjort filmen?

– Vi gör en miljöinsats vi är stolta över och har under alla år varit verksamt i ett av Sveriges största miljöprojekt någonsin. Vi är helt enkelt

en del av utvecklingen på ett område, som Sverige blivit bäst på i hela världen. Hittills har Riksdagen anslagit gott och väl 4 miljarder kronor för att bekämpa skadorna i industrialismens kölvatten och det är väl använda pengar, framhåller Göran Lilja, VD i Movab.

Många nya i branschen

– Men vi har också gjort filmen med tanke på att det under 40 års tid hinner komma in många nya tjänstemän på beställar- och handläggarsidan, som kan behöva sätta sig in i hur kalkning går till i realiteten.

Movab – the Movie har producerats av Bana 1 Marknadskommunikation i Göteborg. Ralph Andersson har varit regissör och ansvarig.

– Det är mer att tänka på än man kanske föreställer sig att göra en film, säger han efter avslutat verk. Inte minst gäller det att reka lämpliga platser att filma på. Dessutom skall

det helst vara vackert väder även om Movab får jobba på oavsett väderförhållanden. Ett tredje önskemål har varit att visa ett några vackra miljöer i det svenska landskapet, som är väl värda en miljöinsats av det här slaget.

Ralph Andersson har tillsammans med kolleger sysslat med information och reklam om kalkning i snart 35 års tid och trivs fortfarande med uppgiften.

– Klart att det är intressant att arbeta med något så viktigt som att restaurera svenska sjöar och vattendrag för att därigenom rädda omtyckta fritidsområden och att bidra till den biologiska återställningen i naturen.

Filmen som finns både på engelska och svenska distribueras genom ett lättillgängligt medium som USB-sticka. Kontakta Movab om du behöver filmen i din verksamhet. Den kan även beskådas på Movabs hemsida: www.movab.nu



Nya framgångar i Tyskland

Movabs tyska dotterbolag har fått ett nytt viktigt uppdrag för spridarbåten Brahe I, som numera är stationerad i Tyskland. Liksom tidigare i Burghammer är uppgiften att återställa pH-värdet i ett gravt försurad brunskolsbrott, som vattenfyllets efter avslutad brytning.

Det gamla brottet har namnet Lohsa II och innehåller 92 miljoner kubikmeter vatten med ett pH-värde strax över 3. Lohsa är ett samhälle inte

så långt ifrån Burghammer, nästan så långt österut man kan komma i Tyskland med en befolkning på knappt 5 500 invånare.

Vattnet skall behandlas med osläckt kalk, vilket ställer stora krav på utförandet. Osläckt kalk som kommer i kontakt med vatten utvecklar stark värme. I en första omgång skall Movab sprida 4000 ton kalk. Arbetet skall vara klart vid årsskiftet.





Movab Magna ger suverän överblick

Movab Magna är ett webbaserat driftövervakningssystem för kalkdoserare vi utvecklat med samarbetspartners.

Driftövervakning ger utmärkt kontroll och styrning av doserare på distans. En annan viktig funktion är hämtning av data och historik som lagrats i systemet.

Idag är det inte bara doserar-administratörer som efterfrågar systemdata. Även SMHI och andra samhällsfunktioner börjar visa intresse och det gläder oss självklart.

Viktigast är dock funktion, tillförlitlighet och användarvänlighet.

Svårt att kalka rätt

Under kalkningskonferensen i Jönköping i september föreläste Johan Ahlström från Västerbotten om hur svårt det är att kalka rätt med doserare.

Trots att dagens anläggningar är mycket mer avancerade än de som byggdes i början av 1980-talet är det svårt att dels placera dem på rätt ställe, dels få ut rätt mängd kalk i vattensystemet.

Dagens moderna övervakningssystem ger inte bara säkrare styrning. Tack vare larmsystemet undviks även onödiga resor för att bara "titta till" doseraren. Detta ger bättre totalekonomi.

Lyhört teamwork

– Att vidareutveckla ett så här avancerat system för trådlös övervakning av en anläggning i drift kräver ett lyhört teamwork mellan flera specialister, berättar Lars Argelius, i många år ensam ansvarig på Movab för projektering, upphandling, byggande och service av kalkdoserare.

– Doserarverksamheten blir alltmer viktig för oss och därför har vi anställt ytterligare en medarbetare, Roger Nilsson, som presenteras närmare på sista sidan.

Lars Argelius igen: – Det är en hel del att tänka på när man installerar fjärrövervakning och styrning. Kommunikation och strömförsörjning är naturligtvis viktigast. Idag finns bra solceller och vindsnurror om det inte finns nätel att tillgå. På kommunikations-sidan går utvecklingen framåt hela tiden och

med Movab Magna finns inga begränsningar när det gäller operatör. Vi väljer helt enkelt den som har starkast/stabilast signal.

– Även om systemet främst är till för våra kunder använder även vi på Movab det. Eftersom vi är ganska nördiga av oss kan kunderna känna sig trygga med, att våra egna högt ställda krav på systemet garanterar fortsatt funktion, finess och utveckling. Vi ställer självklart samma höga krav på våra samarbetspartners, för idag finns inga ursäkter för halvmesyror, deklarerar Lars Argelius.

Enkelt skrivbordsarbete

Movab Magna ger fin överblick över processen ute i naturen oavsett vilken plattform som används. Systemet fungerar lika bra i PC/Mac, platta eller smartphone och ingen programvara behöver installeras.

För justeringar eller hemtagning av data/historik behövs en användar-ID och lösen. Dessa får användaren av oss i samband med den utbildning, som alltid ingår när vi installerar och driftsätter.

Med Movab Magna kan man få eventuella larm via SMS och/eller email.

Passar alla doserare

– Movab Magna är ett avancerat system för kostnadseffektiv kalkning med moderna doserare. Det hindrar inte att systemet även kan installeras i befintliga doserare, säger Lars Argelius. Äldre anläggningar kan uppgraderas med Movab Magna och därmed få längre livslängd.

Har man en gång installerat systemet kan det enkelt byggas ut senare om behov skulle uppstå. Det är bara att lägga till (eller dra ifrån) parametrar, som t ex regnmätare eller webbkamera!

Extra tryggt är att systemet lagrar all information internt i ett år. Även om operatören skulle bygga om sin basstation kan användaren se hur doseraren gått under avbrottet samt ladda hem historiken så snart kommunikationen fungerar igen. Naturligtvis sker löpande överföring av alla värden till en extern backup-server vilket ger dubbel säkerhet i fem år.

Stort intresse för HaVs kalkutbildning

Havs- och Vattenmyndighetens grundutbildning i kalkning 9-10 september i Jönköping lockade drygt 40 deltagare, varav hälften inte hade deltagit i en sådan sammandragning tidigare.

Deltagarna kom nästan uteslutande från södra delen av landet där problemen med försurning fortfarande är störst och kräver åtgärder i många år framöver.

Ett av motiven för konferensen var den rapport om kalkning Havs- och Vattenmyndigheten sammanställde 2012-2013 (HaV rapport 2013:16). Den visade att kvaliteten i kalkningsverksamheten visserligen har ökat men att det fortfarande finns regionala brister och skillnader.

Eftersom konferensen handlade om grundutbildning var det många ämnen och rubriker som kunde igenkännas från liknande evenemang: Försurning. Kalkningens historia. Sjöalkalkning. Flodpärlmusslans utbredning. Doserarkalkning. Våtmarkskalkning. Provfiske. Kvalitetssäkring och resultatuppföljning. Med mycket mera.

Välbekanta föreläsare

Även bland föreläsarna var det idel kända ansikten, forskare och tjänstemän som ägnat många år åt bekämpningen av försurningens skadeverkningar. Ingemar Abrahamsson, verksamhetsansvarig hos HaV, Johan Ahlström, HaV och länsstyrelsen i Västerbotten samt Tobias Haag, HaV och länsstyrelsen i Jönköping var flitigast i elden både som föreläsare och moderatorer.

Övriga föreläsare var Erik Degerman som berättade om sin forskning vid SLUs sötvattenslaboratorium i Örebro. Fredrik Nilsson HaV och länsstyrelsen i Västra Götaland, redogjorde för hur kemisk effektuppföljning går till. Jacob Bergengren, länsstyrelsen i Jönköping, talade om sin favorit flodpärlmusslan medan Tomas Jansson, Hushållningssällskapet i Värmland, uppehöll sig vid flodkraftens äventyrliga liv i Sverige.



Deltagarna sög girigt i sig både känd och ny kunskap om de olika grenarna inom en av Sveriges största miljöinsatser någonsin. Margareta Ekeröth rörde sig i vimlet med sin kamera och fångade både välkända och nya ansikten i branschen. Kalkfolk i farten – se nästa sida!



Ingemar Abrahamsson, HoV



Alexandra Larsson och Linda Bergqvist, Ljungby kommun



Sofia Ström, Uddevalla kommun och Sandra Woronin, Värmlands län



Lisbeth Garthammar, ekonomi, Movab



Patrick Isendal, Kalmar län



Börje Gustafsson, Växjö kommun



Fiona Vader-Kok, Sävsjö kommun



Matilda Chocron, Svenljunga kommun



Gunnar Gustavsson, Gislaved kommun



Kjell Johansson, Borås Stad



Tomas Jansson, HS Värmland



Tobias Haag, föreläsare, HoV, Jönköping



Ann-Eva Zidén, Kalmar län



Ingemar Lindsköld, Mariestads kommun



Johan Ahlström, föreläsare, HoV, Västerbotten



Eva Steiner, Karlskrona kommun



Leena Tuomola, Södermanlands län



Ingemar Bergbom, Habo, Mullsjö kommuner



Per-Erik Jacobsen, Sportfiskarna



Tord Matsson, Malung-Sälens kommun



Jens Andersson, Värmlands län

Erfaren servicetekniker ny medarbetare i Movab

Movab har konsoliderat sin redan starka ställning på marknaden för miljökalkning genom att 10 augusti anställa ännu en medarbetare.

Han heter Roger Nilsson, bor i Markaryd och är processindustrielektriker till professionen efter fyra år på teknisk linje på gymnasiet i Hässleholm. Direkt efter skolan fick han anställning i Munksjö Pappersbruk där han arbetade i 12 år.

Roger Nilsson har bland annat konstruerat, byggt och uppdaterat elektriska installationer i Markaryds kommuns VA-anläggningar, något som renderat honom mycket goda vitsord från högste chefen.

Mest verksam på fältet

Roger Nilsson skall bo kvar i Markaryd och pendla till kontoret i Landskrona, i den mån han inte kommer att vara verksam på fältet tillsammans med Lars Argelius, som hittills varit ensam ansvarig för Movabs byggen och skötsel av kalkdosere. Dessa två blir nu parhästar och skall bli utvecklade och marknadsföra Movabs redan framgångsrika datasystem Movab Magna för fjärrstyrning av kalkdosere. Även när det gäller uppdateringar av gamla anläggningar och nybyggen kommer Roger Nilssons erfarenhet och kompetens som konstruktör och servicetekniker att bli ovärderlig.

– Jag skall i första hand avlasta Agge eftersom Movab fått mer att göra när det gäller dosere. Jag har arbetat som konsult för



företaget i cirka 15 år så jag känner väl till både arbetskamrater och verksamheter.

– Jag kan väl inte så värst mycket om kalkningen som sådan, min starka sida är i stället att konstruera och bygga effektiva och väl fungerande elanläggningar, säger Roger Nilsson.


Kraftförsörjningen viktig


– Vi fick under konferensen i Jönköping nyligen höra, att det är ett vanskligt jobb att placera ut dosere så att de gör mest nytta för miljön. Jag som el- och servicetekniker skall avgöra den svåra frågan om hur kraftförsörjningen till anläggningen skall optimeras för att

säkerställa en bekväm och pålitlig fjärrstyrning, säger han vidare.

Roger har de senaste åren även arbetat som konsult och konstruktör i egen rörelse. Han övertog för några år sedan en mindre skogsfastighet i Markaryd från sin far. I ungdomen spelade han fotboll (målvakt) i gårdsgårdsserierna, ett intresse som gått i arv till hans son.

BIOTOPICS

 Försöken att återupprätta bestånden av den akut rödlistade ålen fortsätter med oförminskad styrka. I juli släpptes 200 000 ålar ut i sju halländska vattendrag. Där skall de växa till sig tills de blir köns mogna och startar den långa vandringen mot Sargassohavet. Men hoten är fortfarande många eftersom flera vattendrag innehåller dödliga vandringshinder.

 I en rapport reviderad i augusti 2015 konstaterar Havs- och Vattenmyndigheten, som har det övegripande ansvaret för kalkning, att skattebetalarna har satsat över fyra miljarder sedan strarten i slutet av 1970-talet. Det gör kalkningen till en av de största miljöåtgärderna någonsin i Sverige. Kalkningen har varit framgångsrik och minskar nu i takt med att det försurande nedfallet minskar. Ändå kan fortsatt kalkning behövas i ett par decennier i de mest försurade områdena.

Tänk om Zlatans pappa valt fel land!

November igen... och det känns lite förmäret att ventilera våra små problem och vedermödor när det råder kaos runtomkring oss i Europa.

Länge var flyktningströmmen och kommunernas förmåga eller oförmåga att hantera den situationen i centrum. Mitt i allt detta kom terrordåden i Paris och medias fokus flyttades omedelbart dit.

Trots höjd beredskap, gränskontroller och en massa svarta löpsedlar fick vi fick möjlighet till ett kort glädjerus tack vare allas vår Zlatan som gav oss en EM-biljett till Frankrike nästa sommar. Var och en kan ju fundera över vad som hänt om Zlatans pappa hade sökt och fått asyl i Danmark istället...

Och, jodå vi kalkar fortfarande men säsongen går mot sitt slut. Vi blickar tillbaka på en fantastisk höst även om den varit onödigt torr. Doserarverksamheten växer och vi

har under hösten förstärkt organisationen med Roger Nilsson som presenteras närmare här ovan.

Jag hälsar honom varmt välkommen. Roger ger oss ytterligare kompetens när vi bygger nya eller uppgraderar befintliga dosere. Dessutom får Lars "Agge" Argelius ett bollplank och en medhjälpare i fält. Att det samtidigt ger oss en backup och resurser att springa fortare och på fler bollar samtidigt känns riktigt bra.

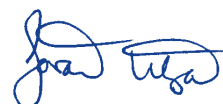
Intressant upphandling

Under hösten har vi för första gången i företagets historia överklagat en upphandling till Förvaltningsrätten. Det gäller en upphandling av driftövervakningssystem till doserarna i Dalarna och utgången är ännu oviss. Processen är ju däremot både intressant och lärorik. Det är tydligt att såväl förfrågningsunderlag som

anbud går att tolka på olika sätt trots alla krav som uttrycks med ordet skall.

Att påvisa fel och brister hos motparten, argumentera för sin egen sak samtidigt som man värnar om relationer är en ny erfarenhet och jag hoppas naturligtvis att vi lyckats bra på samtliga områden.

Och med detta sagt vill jag redan nu passa på att tacka både uppdragsgivare och medarbetare för ytterligare ett framgångsrikt år. Vi hör igen när vi har något nytt att berätta.



Göran Lilja

